

สรุปผลการตรวจราชการของ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

ที่สามารถถอดบทเรียนการดำเนินงานของ
จังหวัดและอำเภอที่เป็นแบบอย่างได้ (Best Practice)

ศจพ.

ภาคีเครือข่าย

การขับเคลื่อนโครงการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : ด้านคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่

โดยบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย ในการสร้างที่อยู่อาศัย

นำเสนอโดย นายโสภณ สุวรรณรัตน์
รองหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

การขับเคลื่อนโครงการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : ด้านคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่
โดยบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย ในการสร้างที่อยู่อาศัย

ที่มา

ศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำพร้อมกับพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลจากระบบ TPMAP ไปดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย การพัฒนาทุกภาคส่วนในการจัดทำแผนการดำเนินการ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้กำหนดมิติความยากจนไว้ ๕ มิติ ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ และด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการบูรณาการในระดับพื้นที่ (Area Based) โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล พร้อมทั้งทีมปฏิบัติการและทีมพี่เลี้ยง ซึ่งบูรณาการความร่วมมือร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย อันประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคศาสนา ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ในการขับเคลื่อนฯ

การติดตามการดำเนินงานในระดับพื้นที่

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลสามารถดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทย จึงได้กำหนดแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความสุขและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ประเด็นการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยติดตามผลการดำเนินงานโครงการในพื้นที่ทุกจังหวัด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาความยากจน

การตรวจราชการเพื่อรับฟังปัญหาในพื้นที่

จากการตรวจราชการของ นายโสภณ สุวรรณรัตน์ รองหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๐ พบว่า การขับเคลื่อนโครงการในระดับอำเภอมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเนื่องจากเป็นระดับที่ต้องเป็นหน่วยตรวจสอบข้อมูล TPMAP และการบูรณาการความช่วยเหลือ ซึ่งจะมีนายอำเภอ ผู้เปรียบเสมือนเป็นนายกรัฐมนตรี ในระดับอำเภอ เป็นผู้ขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาความยากจนในระดับท้องที่ โดยจะต้องบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหา

การขับเคลื่อนโครงการฯ อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย

จากการตรวจราชการในพื้นที่พบว่า การขับเคลื่อนโครงการฯ ของอำเภอหนองหิน จังหวัดเลย ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา ในมิติด้านความเป็นอยู่ร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะเครือข่ายภาคสื่อมวลชน (เพจอีจัน) ซึ่งได้บูรณาการร่วมกันในการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้กับกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ที่มีความยากลำบากในด้านที่อยู่อาศัย โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการสำเร็จภายในระยะเวลา ๑ เดือน

จึงได้สรุปบทเรียนจากการตรวจราชการ และนำแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับพื้นที่อำเภอ ซึ่งได้ดำเนินการประสานงาน ๗ ภาคีเครือข่าย สร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านที่อยู่อาศัย นอกจากนี้จากการตรวจราชการพบว่า นายอำเภอมีความสำคัญในการขับเคลื่อน ซึ่งจะต้องมีทัศนคติที่ดี มีภาวะผู้นำ มีจิตวิญญาณนักปกครองที่ปฏิบัติราชการด้วยใจ ที่ต้องการช่วยเหลือประชาชน และต้องมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จ

KEY SUCCESS FACTORS

ปัจจัยภายใน

สมรรถนะผู้นำ

- ภาวะผู้นำยุคใหม่
- ทักษะคิดเชิงบวก
- ความตั้งใจของนายอำเภอ "จริงใจต่อภารกิจ"
- นักบูรณาการ
- Coaching ทีมงาน / กระตุ้นทีมงาน

สมรรถนะองค์กร

- มีแผนกลยุทธ์ในการทำงาน
- ทีมงานดี ทำงานเป็นทีม

ปัจจัยภายนอก

- การมีส่วนร่วมของประชาชน
- ความสามัคคีของประชาชน
- ภูมิสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เอื้อต่อการทำงาน

แนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

๑

วิสัยทัศน์และทัศนคติ

นายอำเภอ ในฐานะผู้นำการขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนในระดับอำเภอ มีทัศนคติที่ดี มีจิตวิญญาณนักปกครอง ที่ปฏิบัติราชการด้วยใจ ที่ต้องการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน และมีทัศนคติเชิงบวกในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหา

" จิตวิญญาณนักปกครอง
ที่ปฏิบัติราชการด้วยใจ
ที่ต้องการช่วยเหลือประชาชน "

๒

สมรรถนะและองค์ความรู้ในการดำเนินงาน

- กลยุทธ์ (Strategic) มีกลยุทธ์ในการทำงาน การขับเคลื่อนฯ ให้ประสบความสำเร็จ
- มีภาวะผู้นำ (Leadership)
- เป็นนักประสานงานที่ดี (Co - ordination)
- ทำงานเป็นทีม (Team-Work)
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (คบหากับทุกฝ่าย)

๓

การดำเนินการโครงการให้เกิดผลสัมฤทธิ์

- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกรูปแบบ
- ชี้ให้เห็นปัญหาของประชาชน
- เชิญชวนมาร่วมแก้ไขปัญหาลดความเหลื่อมล้ำ การทำบุญวิถีใหม่ การตอบแทนสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ชื่นชม ขอบคุณ ต่อยอด

ปัญหา / อุปสรรค

- ผู้นำ (นายอำเภอ) ขาดความตั้งใจจริง/มีทัศนคติเชิงลบ
- ทีมงานไม่มีจิตใจรุกรบ และมีวิธีการทำงานแบบงานประจำ (Routine work)
- ความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติงาน
- ขาดแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ

ระดับประเทศ

ระดับจังหวัด

ระดับพื้นที่ / ชุมชน

คจพ.

ศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายการพัฒนา ๕ มิติ

ด้านสุขภาพ

ด้านคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่

ด้านการศึกษา

ด้านรายได้

ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ

3 S

Survival
อยู่รอด

Sufficiency
พอเพียง

Sustainability
ยั่งยืน

คจพ. จังหวัด

๕ กลไกในการทำงาน

การประสานงานภาคีเครือข่าย

การบูรณาการแผนงานและยุทธศาสตร์ (One Plan)

การติดตาม หนุนเสริม และประเมินผล

การจัดการความรู้

การสื่อสารสังคมเชิงรุก

สนับสนุนการดำเนินการในระดับจังหวัด

๑) วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมจากระบบ TPMAP

๒) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง ร่วมกับภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ข้อมูลแก้ไข

๓) พัฒนาร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องในแต่ละมิติ เพื่อให้เกิดความพอเพียง และยั่งยืน

คจพ. อำเภอ

กระบวนการในการดำเนินงาน

RECHECK ข้อมูล TPMAP

- ทบทวนระดับปฏิบัติการสำรวจและตรวจสอบข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล / ปัญหา

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

- ก่อสร้างใหม่ จำนวนกี่หลัง
- ซ่อมแซม / ปรับปรุง จำนวนกี่หลัง
- จัดลำดับความสำคัญ

ประสาน ๗ ภาควิชาเกี่ยวข้อง

ภาคีสื่อมวลชนในการแก้ไขปัญห : มิติที่อยู่อาศัย

เพจ "อีสาน" มอบทุนก่อสร้างที่อยู่อาศัย และลงพื้นที่ร่วมก่อสร้างจนแล้วเสร็จ

ระดมภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการก่อสร้างที่อยู่อาศัย

ทีมพี่เลี้ยงติดตาม

สมรรถนะที่สำคัญของหน่วยปฏิบัติการ

วิสัยทัศน์ทัศนคติ

มีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ภาวะผู้นำ

เป็นนักประสานงาน

ทำงานเป็นทีม

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ	ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒. นายไทรภพ วงศ์ไตรรัตน์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๓. นายโสภณ สุวรรณรัตน์	รองหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๔. นายชัยวัช เนียมศิริ	ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย

อนุเคราะห์ข้อมูล

๑. นายศิริวัฒน์ พินิจพานิชย์	ปลัดจังหวัดเลย
๒. นายยศวัฒน์ พืชระศักดิ์สกุล	นายอำเภอหนองหิน

คณะผู้จัดทำ

๑. ว่าที่ร้อยตรี ศุภมงคล บุษายายเทศ	ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
๒. นางสาววรรณ บุษาดิ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานสนับสนุนผู้ตรวจราชการ
๓. นางสาวปัทมา นฤภัย	ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๔. นางสาววิญชนก กาวกระโทก	ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๕. นายอนุพงศ์ พานารัตน์	ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๖. นางสาวเจนจิรา ชุตียนันท์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๗. นางสาวหทัยทิพย์ แก้วชัยวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๘. นายบัลลังก์ บวรเดชชนะกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๙. นางวรฤทัย สุวรรณะ	เจ้าหน้าที่งานสนับสนุนงานมหาดไทย
๑๐. นางสาวณัฐธิดารินทร์ อวนศรี	เจ้าหน้าที่งานสนับสนุนงานมหาดไทย

เรียบเรียงเนื้อหา / ออกแบบ Info - Graphics

๑. นางสาววรรณ บุษาดิ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานสนับสนุนผู้ตรวจราชการ
๒. นายบัลลังก์ บวรเดชชนะกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

"... การเดินทางตรวจราชการนั้นสำคัญกว่าการนั่งออฟฟิศ จึงต้องปฏิบัติอยู่เสมอ ๆ
จะรอเวลาการเดินทางต่อเมื่อการออฟฟิศเบาบางนั้นไม่ได้ ..."

"...ที่จะรู้ได้ว่า ที่ใดเรียบร้อยหรือไม่เรียบร้อยนั้น ไม่มีอะไรดียิ่งกว่าฟังเสียงราษฎร
ถ้าราษฎรมีเสียงร้องว่าเดือดร้อนแล้ว ถึงแม้ว่าการออฟฟิศจะเรียบร้อยหรือการอื่นจะดี
ก็ไม่เชื่อว่าเรียบร้อย... "

ทง อภิรักษ์พงศ์

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
องค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

จัดทำโดย

กลุ่มงานสนับสนุนผู้ตรวจราชการ
สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

โทร ๐ ๒๒๒๒ ๕๘๕๐

